

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

11. SINIF

SOHBET VE FIKRA

SOHBET VE FIKRANIN ÖZELLİKLERİ

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- **Sohbet türünün özelliklerini ve başlıca temsilcilerini**
- **Fıkra türünün özelliklerini ve başlıca temsilcilerini**

SOHBET (SÖYLEŞİ) TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

- ☐ _____ öğretici metinlerden biridir.
- ☐ Sanatsal ve tarihî konular başta olmak üzere herhangi bir konuda, ayrıntıya girilmeden yazılır.
- ☐ Yazar, okuyucuyla konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini paylaşır.
- ☐ Metinde ortaya konan düşünce kanıtlanmak zorunda değildir.
- ☐ Samimi, içten bir üslup benimsenir.

SOHBET (SÖYLEŞİ) TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Günlük konuşma dilinin özelliklerinden yararlanır.
- ☐ Anlatımda genellikle devrik cümleler, soru-cevap cümleleri kullanılır.
- ☐ Yazar; okuyucuyla konuşuyormuş, sohbet ediyormuş gibi bir tavır takınır.
- ☐ Anlatımda atasözlerine, deyimlere, anekdotlara, mizahi fıkralara ve anılara yer verilebilir.
- ☐ Açıklayıcı anlatımla oluşturulur.

SOHBET (SÖYLEŞİ) TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Dil şu işlevlerde kullanılır:
 - Göndergesel işlev,
 - Heyecan bildirme işlevi,
 - Alıcıyı harekete geçirme işlevi
- ☐ Gazete ve dergilerde yayımlanır.
- ☐ Eskiden “musahabe” sözcüğü ile ifade edilmiştir.
- ☐ Servetifünün Dönemi bağımsız sanatçısı Ahmet Rasim ve Cumhuriyet Dönemi yazarı Eşref Rado, bu türün yetkin kalemleri olarak anılır.

SOHBET (SÖYLEŞİ) TÜRÜNÜN BAŞLICA**YAZARLARI****YAZARLARIN ESERLERİ**

Ahmet Rasim

Ramazan Sohbetleri, Muharrir Bu Ya

Şevket Rado

Eşref Saat, Saadet Yolu, Hayat Böyledir

Nurullah Ataç

Söyleşiler

Melih Cevdet Anday

Dilimiz Üzerine Konuşmalar

Suut Kemal Yetkin

Edebiyat Söyleşileri

Ahmet Kabaklı

Sohbetler

Haldun Taner

Hak Dostum Diye Başlayalım Söze

Yahya Kemal Beyatlı

Eğil Dağlar, Aziz İstanbul, Edebiyata Dair

MAKALE İLE SOHBETİN FARKLARI

Makalede ciddi, ağırbaşlı bir üslup kullanılırken sohbette samimi, içten bir üslup kullanılır.

Makale kanıtlama gerektirirken sohbet gerektirmez.

Makale konunun uzmanları tarafından kaleme alınır.

FIKRA (KÖŞE YAZISI) TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Gazete çevresinde gelişen öğretici metinlerdir.
- ☐ Yazarın ülke ve dünya gündemindeki olaylarla ilgili görüşlerini paylaştığı metinlerdir.
- ☐ Yazar, konuyla ilgili düşüncesini kanıtlamak zorunda değildir.
- ☐ Gazetelerde düzenli olarak belirli bir sütunda, belirli bir yazar tarafından kaleme alınır.
- ☐ Konuyla ilgili ayrıntıya yer verilmez.

FIKRA (KÖŞE YAZISI) TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ

- ☐ Güncel olaylarla ilgili yazıldığı için geçerliliği çok uzun sürmeyen yazılardır.
- ☐ Kamuoyu oluşturmak amacıyla yazılır.
- ☐ Açıklayıcı anlatımla oluşturulur.
- ☐ Dil, göndergesel işlevde ve alıcıyı harekete geçirme işleviyle kullanılır.
- ☐ Samimi, içten bir üslupla oluşturulur.
- ☐ Özellikle Cumhuriyet Dönemi'nde artan gazete sayısı ve ülke gündemine bağlı olarak çeşitlilik ve gelişme göstermiştir.

FIKRA (KÖŞE YAZISI) TÜRÜNÜN BAŞLICA YAZARLARI

Ahmet Rasim

Yusuf Ziya Ortaç

Hüseyin Cahit Yalçın

Ercüment Ekrem Talu

Ahmet Haşim

Orhan Seyfi Orhon

Ziya Gökalp

Ahmet Kabaklı

Refik Halit Karay

Attilâ İlhan

Hüseyin Rahmi Gürpınar

Haldun Taner

Peyami Safa

Burhan Felek

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

İlhami Soysal

Falih Rıfkı Atay

Ergun Göze

SOHBET İLE FIKRANIN FARKLARI

Sohbet her konuda yazılırken fıkra
güncel konularda yazılır.

Fıkralar,
gazetelerde belirli
bir sütunda, belirli
bir yazar
tarafından yazılır.

Fıkralar
kalıcılığı
olmayan
yazılardır.

MAKALE İLE FIKRANIN FARKLARI

Makalede ciddi, ağırbaşlı bir üslup kullanılırken fıkrada samimi, içten bir üslup kullanılır.

Makale kanıtlama gerektirirken fıkra gerektirmez.

Makale konunun uzmanı tarafından yazılır.

Makale her türlü konuda, fıkra güncel konularda yazılır.